

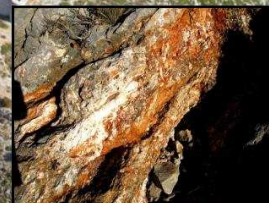
CASTELL DEL MONTGRÍ CICLE SUPERIOR DE PRIMÀRIA i ESO

GUIÓ DE CONTINGUTS, a partir del fitxer Power Point

 <p>El castell que mai no fou</p>	<p>El títol fa referència a l'estratègic castell que no va ser acabat.</p>
<p>La visita ens situa en el segle XIII. Torroella és una vila fidel al comte de Barcelona enmig dels territoris del comte d'Empúries. El comtat d'Empúries serà dels darrers a reconèixer l'hegemonia del comtat de Barcelona.</p>	 <p>Torroella de Montgrí, ¿vila reial en un comtat independent?</p>
 <p>Batusses entres comtes... ¿entre quins? ¿per quins motius?</p>	<p>Jaume II, comte de Barcelona, fa construir el castell per intimidar Ponç V, comte d'Empúries. Les obres comencen el 1294. Set anys després s'interrompen quan s'acaben les hostilitats entre els dos comtes.</p>

El massís del Montgrí és calcari però es troba damunt de conglomerats de formació posterior. L'explicació d'aquesta situació geològica tan anòmla es troba en el fet que el rocam calcari es va desplaçar des del Pirineu quan aquest es formava –fa cinquanta milions d'anys– lliscant sobre una capa de guix fins a situar-se al bell mig de l'Empordà.

Com sempre, les roques més noves són sobre les més antigues... ¿o no?

El Montgrí i el foc, una intensa relació...

La vegetació del massís no només ha hagut de fer front a les dificultats de créixer sobre roca calcària sinó que ha estat assotada sovint i especialment en els darrers temps, per incendis forestals, evidents durant el recorregut. Comentarem, també, la tradició local de fer "taupes", arrencant les parts seques dels troncs dels arbres per tal de proveir-se de combustible.

És un camí especialment utilitzat durant els segles XVII i XVIII quan s'escampà la devoció per santa Caterina, a qui agraïen haver salvat Torroella de diverses pestes i epidèmies. En el camí hi ha algunes capelles relacionades amb aquesta devoció.

El camí va ser reconstruït per soldats francesos aquarterats a Torroella (amb l'arribada del borbó Felip V al poder).

Un camí costerut i atrotinat... ¿quines històries deu amagar?

L'ermita de Santa Caterina és l'escenari d'una novel·la...

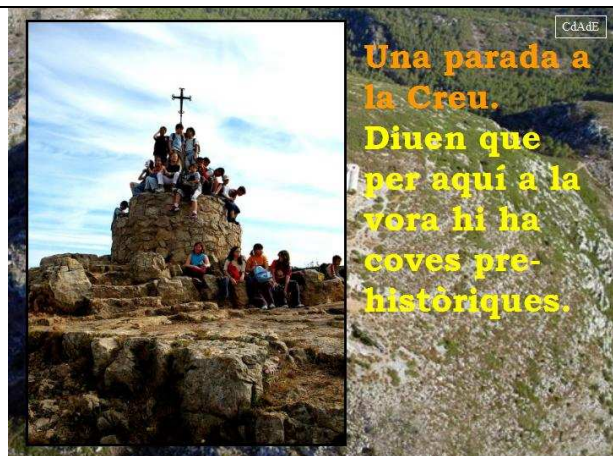

Santa Caterina és una ermita ja documentada al segle XIV. Aquesta ermita està molt arrelada a les tradicions populars de la zona.

L'escriptora Caterina Albert, sota el pseudònim de Víctor Català, hi situa l'acció de la seva principal novel·la "Solitud".

La Creu de Santa Caterina. Des d'aquest indret es pot accedir –amb certes dificultats– al cau del Duc d'Ullà i al cau del Duc de Torroella on s'han realitzat importants excavacions arqueològiques, amb material del paleolític inferior (fa 300.000 anys).

El nom “duc” fa referència a la rapinyaire nocturna, antigament abundant a la zona. Insistirem de fer la pujada respectant el camí senyalitzat.

Una parada a la Creu.
Diuen que per aquí a la vora hi ha coves prehistòriques.

¡Ja hi som!
¿Podem entrar i pujar a les torres?

El castell va quedar inacabat i durant un segle disposà d'una dotació mínima de soldats del comte de Barcelona. Després quedà abandonat i serví com a refugi de caçadors i pastors.

Les obres de consolidació es van fer el 1988.

Evidentment hi entrarem i pujarem fins les torres i els merlets.

Al voltant del castell podem observar estructures pròpies de les fortaleses: fossats, pedreres, cisternes... També a l'interior trobarem indicis de com havia de continuar-se construint.

Diuen que no es va acabar mai...
¿Com hauria estat?

L'Empordà
L'Alt o el Baix?
¿Són diferents?

Des de les torres farem una magnífica lectura de paisatge. Ja que el Montgrí es troba al mig de l'Empordà podem veure la unitat morfològica de la comarca i els principals elements orogràfics.

L'arxipèlag de les Medes està format per set illots, d'entre els quals distingirem la Meda Gran, el Cavall Bernat, etc. Són la prolongació natural del massís del Montgrí. És Parc Natural a causa del seu extraordinari interès biològic i geològic, juntament amb el Montgrí i el Baix Ter.

Les illes Medes...

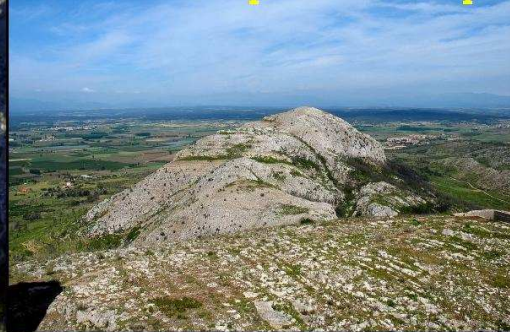
El golf de Roses...

Des del castell podem veure el golf de Roses i les seves principals poblacions (Roses, Sant Pere Pescador, l'Escala); els Pirineus (Cap de Creus, Serra del Pení, l'Albera, les Salines, el Canigó...), la plana i les seves principals poblacions. A l'oest podem veure el corredor d'Albons, per on va circular el Ter quan desembocava a Empúries. Val la pena fixar-se en les zones més properes al Montgrí: els arrossars de Sobrestany (amb l'antic estany de Belcaire), l'ermita de Santa Caterina...

El massís té una llargada d'uns vuit quilòmetres i els tres cims principals – sobre un dels quals ens trobem – superen de poc els 300 metres. Entre el Montplà i els contraforts de Torre Moratxa i Roca Maura hi ha la zona de duna continental fixada durant el segle XX, i que formen part del sistema dunar d'Empúries.

I aquest massís aquí al bell mig. ¿Es veu el nostre poble des d'aquí?

Sort que sempre podrem tornar-hi amb el Google Earth...

Proposem a l'alumnat que intenti fer noves visites virtuals al castell mitjançant l'aplicatiu del Google Earth i Google Maps. La definició de la zona és prou bona com per fer-ne un treball topogràfic. Proveu-ho a <http://maps.google.es>